

חמי מלפא דברי אתחוי, יהיב ליה. כך יעקב אמר.
 ראובן בכרי אתה, רחימא דמעיי אנת, אבל
 ברכאן דילך יסתלקון בידיא דמלפא
 קדישא, עד דיהמי בך, בגין דאזלת לקבל אפך וגו',
 בתרגומו: ראובן בכורי אתה וגו'. רבי אלעזר פתח
 ואמר, (יחזקאל לז) ויאמר אלי הנבא אל הרוח וגו'. פמה
 אטימין אינון בני נשא, דלא ידעין ולא משגיחין
 ביקרא דמלפא, דהא אורייתא אכריז עליהו בכל
 יומא, ולית מאן דעזית אודניה לקבליה. האי קרא
 קשיא, ביון דכתיב הנבא אל הרוח, אמאי זמנא
 אתרא הנבא בן אדם ואמרת אל הרוח.

אלא מפאן אוליפנא רזא דתכמתא, תרין קיימין
 הנא, חד לאתערא מתתא לעילא, דאי
 לא מתערין לתתא, לא מתערין לעילא.

לשון הקודש

אטומים הם בני אדם שלא יודעים ולא משגיחים בכבוד המלך, שהרי התורה מכריזה עליהם בכל יום, ואין מי שמקשיב באזניו כנגדה. פסוק זה קשה, ביון שפיתוב הנבא אל הרוח, מדוע פעם נוספת הנבא בן אדם ואמרת אל הרוח? אלא מפאן למדנו סוד התכמה, שנים עומדים פאן - אחד לעורר מלמטה למעלה, שאם לא מתעוררים למטה לא

אלין. אמר, הרי כל פמוני יהיה ביד המלך שמור לבני ישראל המלך שפנו ראוי, אז נתן לו. כך יעקב אמר.

ראובן בכרי אתה, אהוב מעי אתה, אבל הפרכות שלך יעלו בידי המלך הקדוש עד שיראה אותך, משום שהלכת כנגד אפך וגו', בתרגומו. ראובן בכרי אתה וגו'. רבי אלעזר פתח ואמר, (יחזקאל לז) ויאמר אלי הנבא אל הרוח וגו'. פמה

וּבַאֲתֵּירוֹתָא דְלִתְתָּא אֲתֵּער לְעִילָא. הֲנֵבֵא אֶל
הַרוּחַ מִתְתָּא לְעִילָא. הֲנֵבֵא בֶן אָדָם וְאֲמַרְתָּ אֶל
הַרוּחַ, מִעִילָא לְתִתָּא.

דְּהָא אֶפִּילוּ לְעִילָא, בְּאֲתֵּירוֹתָא דְלִתְתָּא, נְקִיט
הַהוּא עֲלָאָה מִעֲלָאָה מִנִּיהּ. כְּגוֹן הָאֵי קָרָא,
(יחזקאל לז) כֹּה אָמַר ה' מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ,

מֵאַרְבַּע רוּחוֹת, דָּא דְרוּם וּמִזְרַח וְצָפוֹן וּמַעֲרָב, וְרוּחַ
אֲתֵּיא מִמַּעֲרָב, בְּאֲתֵּחְבְּרוֹתָא דְאֵלִין אַחֲרֵינָן. כְּמַה
דְּאֵת אָמַר, (במדבר כא) כָּרוּחַ נְדִיבֵי הָעָם וְגו'.

וּמַהֲכָא נְפִקִין רוּחִין וְנִשְׁמָתִין לְבָנֵי עֲלָמָא
לְאַצְטִיירָא בְּהוּ. וּפְחִי, כְּמַה דְּאֵת אָמַר,

(בראשית ב) וַיִּפֹּחַ בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים. תָּא חֲזִי, נְקִיט מִהָאֵי
גִיסָא, וַיְהִיב בְּגִיסָא אַחֲרָא, וְעַל דָּא (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים
הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא. אֲמַאי אֵינֶנּוּ מָלֵא,

כְּגוֹן דְּנְקִיט וַיְהִיב, אָעִיל וְאַפִּיק.

לשון הקודש

וּמִזְרַח וְצָפוֹן וּמַעֲרָב, וְרוּחַ בָּאָה מִמַּעֲרָב
בְּהִתְחַבְּרוֹת שֶׁל אֱלֹהֵי הָאַחֲרִים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כא) כָּרוּחַ נְדִיבֵי הָעָם וְגו'.

וּמַכָּאֵן יוֹצְאוֹת רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת לְבָנֵי
הָעוֹלָם לְהַצְטִיר בְּהֵם, וְגוֹשְׁבִים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ב) וַיִּפֹּחַ בְּאַפָּיו נִשְׁמַת
חַיִּים. בֵּא רְאָה, לוֹקַח מִצַּד זֶה וְנוֹתֵן בְּצַד
אַחֵר, וְעַל זֶה (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הֹלְכִים

מִתְעוֹרְרִים לְמַעְלָה, וּבִהֲתַעוֹרְרוֹת
שְׁלֵמֶטָה מִתְעוֹרֵר לְמַעְלָה. הֲנֵבֵא אֶל
הַרוּחַ - מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, הֲנֵבֵא בֶן אָדָם
וְאֲמַרְתָּ אֶל הַרוּחַ - מִלְמַעְלָה לְמַטָּה.

שְׁחֲרֵי אֶפְלוּ לְמַעְלָה, בְּהִתְעוֹרְרוֹת
שְׁלֵמֶטָה לוֹקַח אוֹתוֹ עֲלִיּוֹן מִהַעֲלִיּוֹן מִמֶּנּוּ.
כְּמוֹ פְסוּק זֶה, כֹּה אָמַר ה' מֵאַרְבַּע רוּחוֹת
בְּאֵי הַרוּחַ. מֵאַרְבַּע רוּחוֹת - זֶה דְרוּם

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל שְׂאֵלְתָּא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר,
 הוֹאִיל וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גְלִי קַמִּיה דְּבְנֵי נְשָׂא
 יְמוּתוֹן, אֲמַאי נְחִית נְשַׁמְתִּין לְעֵלְמָא, וְאֲמַאי אֶצְטְרִיךְ
 לִיה. אָמַר לִיה, שְׂאֵלְתָּא דָּא קַמִּיִּיהוּ דְרַבָּנָן שְׂאִילוּ
 כְּמָה וְכְמָה, וְאוּקְמוּהָ. אַבְל קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהוֹב
 נְשַׁמְתִּין דְנִתְתִּין לְהַאי עֵלְמָא, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא יְקָרִיה,
 וְנָקִיט לֹזן לְבַתָּר, אִי חָכִי אֲמַאי נִתְתוּ.

אַלְא, רָזָא דָּא, חָכִי הוּא. פְּתַח וְאָמַר, (משלי ה) שְׂתֵּה
 מִיָּם מְבוֹרָךְ וְנִזְזָלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶץ, הָא
 אוּקְיָמָנָא. בּוֹר, אַתָּר דְּלֹא נְבִיעַ מִגְרַמִּיה, וְאִימְתִי
 נְבָעִין חֵינִי מִיָּא, בְּשַׁעְתָּא דְאַשְׁתָּלִים נְשַׁמְתָּא בְּהַאי
 עֵלְמָא, כּד סְלָקָא לְהַהוּא אַתָּר דְאַתְקַשֵּׁר בֵּיה, כְּדִין
 הוּא שְׁלִים, מְכָל סְטָרִין מִתְתָּא וּמַעִילָא. (ס"א וּמְכָל סְטָרִין).

לשון הקודש

להודיע את כבודו, ולזכות אותן אחר
 כך. אם כך למה ירדו?

אַלְא סוּד זַה כְּךָ הוּא. פְּתַח וְאָמַר, (משלי
 ה) שְׂתֵּה מִיָּם מְבוֹרָךְ וְנִזְזָלִים מִתּוֹךְ
 בְּאֶרֶץ. הַרִי פְרִשׁוּהָ, בּוֹר – מְקוּם שְׁלֹא
 נֹבַע מַעְצָמוֹ. וּמְתִי נֹבָעִים הַפְּמִים הַלְלוּ?
 בְּשַׁעָה שְׁהַשְׁתְּ לְמָה הַנְּשַׁמָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
 בְּשַׁעוּלָה לְאוֹתוֹ מְקוּם שְׁנִקְשְׁרָה בּוֹ, אִז
 הוּא שְׁלֵם מְכָל הַצְּדִדִים, מִמְּטָה
 וּמִמַּעַלָה וּמְכָל הַצְּדִדִים.

אל הים והים איננו מלא. למה איננו
 מלא? משום שלוקח ונותן, מכנים
 ומוציא.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל שְׂאֵלְתָּא אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן.
 אָמַר, הוֹאִיל וְגִלּוּי לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שְׁבַנֵי אָדָם יְמוּתוֹ, לְמָה הוֹרִיד
 נְשַׁמּוֹת לְעוֹלָם, וְלְמָה הוּא צְרִיךְ אֶת זֶה?
 אָמַר לוֹ, שְׂאֵלְתָּא זֶה לְפָנֵי רַבָּנָן שְׂאִילוּ
 כְּמָה וְכְמָה, וּבְאֶרֶץ, אַבְל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא נוֹתֵן נְשַׁמּוֹת שְׁיִוְרָדוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה

וְכַד נִשְׁמָתָא סְלָקָא, כְּדִין אֲתַעַר תִּיאֻבְתָּא דְנוֹקְבָא
 לְגַבֵּי דְכוּרָא, וְכְדִין נְבַעִין מִנָּא מִתְתָּא לְעִילָא.
 וְכוּר, אֲתַעְבִּיד בְּאֵר, מִיּוֹן נְבִיעָאן. וְכְדִין אֲתַתְּכְרוּתָא
 וְיַחְוּדָא (נ"א וויסודא) וְתִיאֻבְתָּא וְרַעְוָא אֲשַׁתְּכַת. (לְהָא) דְהָא
 בְּנִשְׁמָתָא דְעַדִּיקָא אֲשַׁתְּלִים הָהוּא אֲתַר, וְאֲתַעַר
 חֲבִיבוּתָא וְרַעְוָתָא לְעִילָא, וְאֲתַתְּכַר בְּחַד.

רְאוּבֵן בְּכָרִי אַתָּה, חָכִי הוּא וְדָאֵי, טַפְּהָ קַדְמָא
 דְיַעֲקֹב הָוָה, וְרַעְוִיתִיהָ בְּאַתְרָא אַחְרָא הָוָה
 כְּמָה דְאַתְמָר. תָּא חַזִּי, רְאוּבֵן וְכֻלְהוּ שְׁבַטֵין תְּרִיסַר,
 כֻּלְהוּ אֲתַאֲחַדָן בְּשַׁבְיַתָּא, וְכַד חָמָא יַעֲקֹב לְשַׁבְיַתָּא
 עַל גַּבֵּיהָ, קָרָא לְבְנוֹי תְּרִיסַר לְאַתְחַכְרָא בְּהָ.

וְתָא חַזִּי, עֲרִסָא שְׁלִימָתָא לָא אֲשַׁתְּכַת מִן יוֹמָא
 דְאַתְכְּרִי עַלְמָא, כִּהִיָּא שַׁעְתָּא דְבַעָא
 יַעֲקֹב לְאַסְתְּלָקָא מִעַלְמָא, אַבְרָהָם מִימִינֵיהָ, יַעֲחָק

לשון הקודש

ראשונה של יעקב היתה, ורצונו
 במקום אחר היה, כמו שנתבאר. בא
 ראה, ראובן וכל שנים עשר השבטים,
 כלם אחוזים בשכינה, וכשראה יעקב
 את השכינה עליו, קרא לשנים עשר
 בניו להתחבר עמה.

ובא וראה, מטה שלמה לא נמצאה
 מיום שנברא העולם פאותה השעה
 שרצה יעקב להסתלק מן העולם.

וכשנשמטה עולה, אז מתעוררת
 תשוקת הנקבה לזכר, ואז נובעים מים
 מלמטה למעלה, ובור נעשה באר, מים
 נובעים, ואז התחברות ויחוד וויסוד
 ותשוקה ורצון נמצאים, ולזה שהרי
 בנשמת הצדיק נתקן אותו מקום,
 ומתעוררת חביבות ורצון למעלה
 ומתחברים באחד.

ראובן בכרי אתה. כך הוא ודאי טפה

מִשְׁמָא לִיָּהּ, יַעֲקֹב הָוָה שָׁכִיב בִּינֵייהוּ, שְׁכִינְתָא קַמִּיהּ.
 בֵּינּוּ דְחַמָּא יַעֲקֹב כָּךְ, קָרָא לְבָנָיו, וְאַחִיד לֹון סַחְרֵינִיהּ
 דְשְׁכִינְתָא, וְסִדֵּר לֹון בְּסִדּוּרָא שְׁלִים.

מֵנָּה לָן דְסִדֵּר לֹון סַחְרֵינִיהּ דְשְׁכִינְתָא, דְכְּתִיב
 הָאֶסְפוּ, וּכְדִין אֲשַׁתַּפַּח תַּמָּן שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא,
 וּכְמָה רְתִיבִין עֲלָאִין סַחְרֵינֵיהוּ. פְּתַחֵי וְאָמְרוּ, (דְבַרֵי הַיָּמִים
 א כ ט) לָךְ ה' הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְגו', כְּדִין אֲתַכְּנִישׁ
 שְׁמֵשָׁא לְגַבִּיהּ דְסִיְהָרָא, וְאֲתַקְרִיב מְזִרְחָא בְּמַעְרַב.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיֵּאֲסֹף רַגְלָיו אֶל הַמַּטָּה, וְאֲתַנְהִיר
 סִיְהָרָא, וְאֲשַׁתַּפַּח בְּשְׁלִימוֹ. וּכְדִין וַדָּאֵי תַנִּינָן, יַעֲקֹב
 אָבִינוּ לָא מוּת. בֵּינּוּ דְחַמָּא יַעֲקֹב (ס"א סְדוּרָא) סְטָרָא
 שְׁלִים, מַה דְלָא אֲשַׁתַּפַּח חֲכִי לְבַר נָשׁ אֲחֵרָא, חֲדֵי,
 וְשִׁבַּח לִיָּהּ לְקַדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, וּפְתַח וּבְרִיךְ לְבָנָיו,
 כָּל חַד וְחַד בְּדַקָּא יָאוּת לִיָּהּ.

לשון הקודש

וְהַגְּבוּרָה וְגו'. אִזְ הַתְּכַנֵּס הַשֶּׁמֶשׁ אֶל
 הַלְּבָנָה, וְהַתְּקַרֵּב מְזִרְחָא לְמַעְרַב. זְהוּ
 שְׁכִינְתוֹב וַיֵּאֲסֹף רַגְלָיו אֶל הַמַּטָּה,
 וּמְאִירָה הַלְּבָנָה, וְנִמְצְאָת בְּשִׁלְמוֹת. וְאִזְ
 וַדָּאֵי שְׁנִינּוּ, יַעֲקֹב אָבִינוּ לָא מוּת. בֵּינּוּ
 שְׁרָאָה יַעֲקֹב וּפְדֵרוּ צַד שְׁלָם, מַה שְׁלָא
 נִמְצָא כָּךְ לְבָן אָדָם אַחֵר, שְׁמַח וְשִׁבַּח
 אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּפְתַח וּבְרִיךְ אֶת
 בְּנָיו, כָּל אַחַד וְאַחַד כְּרָאוּי לוֹ.

אֲבַרְהָם מִימִינוּ, וְצַחֲק מִשְׁמָאלוּ (דיו),
 יַעֲקֹב הָיָה שׁוֹכֵב בִּינֵיהֶם, שְׁכִינָה לְפָנָיו.
 בֵּינּוּ שְׁרָאָה כָּךְ יַעֲקֹב, קָרָא לְבָנָיו, וְאַחֵז
 אוֹתָם סְבִיב הַשְׁכִּינָה, וְסִדֵּר אוֹתָם
 בְּסִדּוּר שְׁלָם.

מֵנָּה לָנוּ שְׁסַדְרָם סְבִיב הַשְׁכִּינָה?
 שְׁכִינְתוֹב הָאֶסְפוּ, וְאִזְ נִמְצָאָה שְׁם
 שְׁלָמוֹת הַכֹּל, וּכְמָה מְרַכְבּוֹת עֲלִיוֹנוֹת
 סְבִיבָם. פְּתַחֵי וְאָמְרוּ, לָךְ ה' הַגְּדוּלָּה

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִיסָא הָווּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי
 יִיסָא הָא וּדְאֵי תַנִּינֵן, כָּל בְּנוֵי דִיעֻקֵּב אֶתְקַנו
 בְּסִדְוֵרָא שְׁלִים, וְאֶתְפָּרְכוּ כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא יְאוּת
 לֵיה, מָאֵי קָא גִימָא בְּהַאי קָרָא, דְכִתְיִב, מֵאֲשֶׁר
 שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ וְגו'. אָמַר לֵיה, לָא יַדְעָנָא, בְּגִין דְּלֵא
 שְׁמַעְנָא בֵּיה מְבוּצִינָא קְדִישָׁא, אֵלָא אַנְתָּ וְאַנָּא גִיזִיל
 לְגַבֵּי בּוּצִינָא קְדִישָׁא. אֶזְלֵי, כִּד מָטוּ לְגַבֵּי דְרַבִּי
 שְׁמַעוֹן, אָמְרוּ מְלָה וְשִׁאִילוּ שְׁאִילְתָּא. אָמַר לוֹן, וּדְאֵי
 רוּזָא דְחֻכְמָתָא הוּא.

פְּתַח וְאָמַר, (שׁוֹפְטִים ה) אֲשֶׁר יָשַׁב לְחוּף יַמִּים וְעַל
 מִפְרָצָיו יִשְׁכֹּן, אֲמַאי יְתִיב תַּפְּנֵן. אֵלָא מָאֵן
 דִּי־תִיב בְּשִׁפְתָּא דִּימָא, אֲשֶׁתַּמִּישׁ בְּתַפְּנוּקֵי עַלְמָא. (והכא
 אֲשֶׁר דַּא פְתַחַא עַלְמָא דְצַדִּיק (ס"א דְצַדִּיק) כִּד אֶתְבְּרַכָּא לְאַרְכָּא בְּרַכָּאֵן בְּעַלְמָא. ס"א
 וְהַכָּא סְמוּךְ לְהַאי קָרָא, מֵאֲשֶׁר, שְׁמִנָּה לַפְתָּחַא עַלְמָא דְמַתְמַן אֶתְרָקוּ בְּרַכָּאֵן לְעַלְמָא)
 וְהַאי פְתַחַא אֲשֶׁתַּמּוֹדַע תְּדִיר לְבְּרַכָּאֵן דְּעַלְמָא וְאַקְרִי

לשון הקודש

וְשִׁאִילוּ שְׁאִילְתָּא. אָמַר לְהֵם, וּדְאֵי סוּד
 הַחֻכְמָה הוּא.

פְּתַח וְאָמַר, (שׁוֹפְטִים ה) אֲשֶׁר יָשַׁב לְחוּף
 יַמִּים וְעַל מִפְרָצָיו יִשְׁכֹּן. לְמָהּ יָשַׁב
 שָׁם? אֵלָא מִי שְׂיוֹשֵׁב עַל שִׁפְתַּי הֵיכַם,
 מֵשִׁתַּמִּישׁ בְּתַפְּנוּקֵי הָעוֹלָם. וּכְאֵן אֲשֶׁר יְהוּ
 פְתַח עֲלִיוֹן שֶׁל צַדִּיק (שֶׁל צַדִּיק), כְּשִׁמְתַבְּרַד
 לְהוֹרִיק בְּרַכּוֹת לְעוֹלָם. וְכָאֵן סְמוּךְ לַפְּסוּק הַזֶּה
 מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה, לַפְתַּח הָעֲלִיוֹן, שְׁמַשְׁם מוֹרִיקִים

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִיסָא הָווּ הוֹלְכִים בְּדַרְדָּר,
 אָמַר רַבִּי יִיסָא, הָרִי וּדְאֵי שְׁנִינֵן, כָּל
 בְּנֵי יַעֲקֹב נִתְקַנו בְּסִדְרֵי שְׁלָם וְהִתְבְּרְכוּ
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ, מַה נֹּאמַר
 בְּפִסּוּק הַזֶּה, שְׁכָתוֹב מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה
 לַחֲמוֹ וְגו'? אָמַר לוֹ, לָא יַדְעָתִי, כִּי לָא
 שְׁמַעְתִּי מִהַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, אֵלָא אַתָּה
 וְאַנִּי גַלְף לַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה. הִלְכּוּ
 כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמְרוּ דְכָר

אֲשֶׁר, וְדָא הוּא עֲמוּדָא מֵאֵינוּן דְּקָאִים עֲלָמָא עֲלִייתוּ.

וְהָהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי לָחֵם עֲוִנִי, מִהָהוּא אֲתֵר אֲתֵקִין
(ההוא). הָדָא הוּא דְכָתִיב מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָה

לְחֶמוֹ, מַה דְּהוּה לְחֶמָא דְּמִסְפְּנָא, אֲתֵתְדֵר לָחֵם (עֲוִנִי)
פְּנִי (שְׁמִנָה). בְּנִין דְּאֶרִיק וְאֶרְמִי בֵּיה בְּרַכָּאן וְתַפְנוּקִין,
וְסוּפָא דְקָרָא אוֹכַח, וְהוּא יִתֵּן מֵעַדְנֵי מְלֶךְ. מָאן
מְלֶךְ, דָּא בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, דְּמִנָּה אֲתֵזֶן בְּתַפְנוּקֵי עֲלָמָא.
וְדָא יְהִיב לְהָאֵי מְלֶךְ כָּל בְּרַכָּאן, כָּל חִידוֹ וְכָל טִיבוֹ.
הוּא יְהִיב וּמִנָּה נִפְקִי. אֲמָרוּ, אֵי לָא אֲתֵינָא לְעֲלָמָא,
אֲלֵא לְמַנְדַּע דָּא, טִב לָן.

רְאוּבֵן בּוֹכְרָא דִיעֵקֵב הָוָה, אָמַר רַבִּי חֲזִיָא, לִיָּה
הָוָה אֲתֵחֲזִי כִלָּא, וְאֲתַעֲבֵר מִינָּה כִלָּא,
וְאֲתֵיָּהִיב מְלָכוֹ לִיהוּדָה, בְּכִירוּתָא לְיוֹסֵף, כְּהוֹנָתָא

לשון הקודש

הַפְּסוּק מוֹכִיחַ – וְהוּא יִתֵּן מֵעַדְנֵי מְלֶךְ.
מִי הַמְּלֶךְ? זוֹ בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, שְׁמִנָּה
נִזוֹן בְּתַפְנוּקֵי עוֹלָם, וְזֶה נוֹתֵן לְמֶלֶךְ הַזֶּה
כָּל הַבְּרָכוֹת, כָּל שְׂמֻחָה וְכָל טוֹב הוּא
נוֹתֵן, וּמִמֶּנָּה יוֹצֵאִים. אֲמָרוּ, אִם לֹא
כָּאֵנוּ לְעוֹלָם אֲלֵא רַק לְדַעַת אֵת זֶה –
טוֹב לָנוּ.

רְאוּבֵן הָיָה בְּכוֹר שֶׁל יַעֲקֹב. אָמַר רַבִּי
חֲזִיָא, לוֹ רְאוּי הַבֵּל, וְהַבֵּל הָעֵבֶר מִמֶּנּוּ,

בְּרָכוֹת לְעוֹלָם וּפְתַח זֶה נוֹדַע תָּמִיד
כַּבְּרָכוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְנִקְרָא אֲשֶׁר, וְזֶהוּ
עֲמוּד מְאוֹתָם עֲמוּדִים שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד
עֲלֵיהֶם.

וְהַמְקוֹם שֶׁנִּקְרָא לָחֵם עֲוִנִי, מְאוֹתוֹ
מְקוֹם נִתְקַן וְהוּא. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב מֵאֲשֶׁר
שְׁמִנָה לְחֶמוֹ. מַה שֶּׁהִיָּה לָחֵם עֲוִנִי, הַפֶּךְ
לְהִיּוֹת לָחֵם וְעֲוִנִי פְּנִי וְשְׁמִנָּהוּ, מִשׁוּם
שֶׁהֲרִיק וְזָרַק בּוֹ בְּרָכוֹת וְתַפְנוּקִים, וְסוּפָא